

15 oktober 2025

Skörde- utvärdering

Årets skörd ger stor volym men mindre lönsamhet

Med årets skörd till största del bärgad står det klart att 2025 blir ett år med stora volymer men svag lönsamhet för spannmålsodlarna. Sedan Jordbruksverket i augusti kommuniserade en prognos på 5,9 miljoner ton spannmål har skördeförutsättningarna fortsatt att vara gynnsamma och vi ser ut att gå mot en skörd på runt sex miljoner ton. Skörden präglas generellt av både stora volymer och god kvalitet, men trots detta blir det svårt för många växtodlare att få ekonomin att gå ihop när spannmålspriserna pressas samtidigt som kostnaderna för insatsvaror fortsatt ligger på en hög nivå.

Ett lönsamt lantbruk är avgörande för svensk livsmedelsproduktion, liksom för nödvändiga investeringar i klimatanpassning och stärkt beredskap. Detta är satsningar som bara kan bli verklighet om lantbruket har rätt ekonomiska förutsättningar.

Årets skörd visar en relativt jämn och bra kvalitet över hela landet. I södra Sverige har malkornet gett hög avkastning, medan höstrapsens resultat varierat. Längre norrut ligger skörden på normala till något över normala nivåer, med undantag för Dalarna och

Hälsingland där skördevädret i vissa områden resulterat i sen tröskning med höga vattenhalter och sämre kvalitet.

Råg och höstveten har gett stora volymer med bibehållen kvalitet, och även havren håller hög färgkvalitet. Däremot är proteininnehållet i spannmålen något lägre än vanligt, vilket påverkar hur stor andel som kan användas som livsmedel.

Vallen, som är Sveriges största gröda, har överlag gett en skördevolym över det normala i stora delar av landet, vilket innebär att grovfoderlagren är välfyllda inför vintern. Majsskörden pågår just nu på en rekordstor areal. En kall vår vid etableringen var inte optimal för majsens, vilket gör att skördenivåerna förväntas bli något lägre än under de två föregående åren.

Skördeperioden präglades av ett intensivt arbete för att hålla uppe mottagningskapaciteten vid Lantmännens anläggningar. Aldrig förr har så stora mängder spannmål levererats på så kort tid som under 2025, och efter en rekordintensiv säsong hoppas man på gynnsamt väder framöver för den

höstsådda arealen inför skörden 2026.

En slutgiltig summering av skörden görs av Jordbruksverket i april. Den mest tillförlitliga bilden av både volymer och kvalitet kan göras först när hela skördeåret är avslutat, det vill säga under sommaren nästa år.

Vi ser en stark skörd i både volym och kvalitet, men en svag lönsamhet för lantbrukarna. När spannmålspriserna pressas och kostnaderna fortsätter vara höga blir det svårt att få ekonomin att gå ihop. Ett lönsamt lantbruk handlar inte bara om lantbrukarens egen överlevnad, det är grunden för att Sverige ska kunna producera mer mat och stå starkare i tider av kris.

/Per Germundsson,
Spannmålschef
Lantmännen

De största svenska sädesslagen

Vete

Höstvete är den vanligaste spannmålsgrödan i Sverige. Efter en fin höst kunde rekordstora arealer höstvete etableras under bra förhållanden 2024. I år motsvarar odlingen av vete över hälften av spannmålsarealen – den största arealen höstvete sedan mätningarna började på 1800-talet. Den genomsnittliga skörden uppgår till nästan tre miljoner ton per år. Detta utgör cirka hälften* av den totala skörden av spannmål i Sverige. Höstvete är en robust gröda med generellt god avkastning som främst används i livsmedelsproduktionen. Endast cirka fyra procent av skörden kommer från det extra proteinrika vårvetet. Vete är en betydande internationell handelsvara och står för den största andelen av svensk spannmålsexport.

Korn

I Norden har korn länge varit en dominerande gröda som främst används till djurfoder, men även som malkorn till öl och whiskyproduktion. Idag utgör korn drygt 25 procent* av den totala spannmålsskörden. Andelen korn som kommer gå att använda till öl och whisky är högre i år jämfört med förra året.

Havre

Varje år skördas drygt 600 000 ton havre i Sverige, vilket utgör cirka tio procent* av den totala spannmålsskörden. Havre är en central gröda för det svenska jordbruket och förutsättningarna att odla havre i Sverige är mycket goda. Globalt finns det ett stort intresse för svensk och finsk havre tack vare grödans världsledande kvalitet.

Råg

Idag odlas råg på cirka en procent av odlingsarealen i Sverige och i genomsnitt skördas 150 000 ton råg per år, vilket utgör cirka tre procent* av den totala spannmålsskörden. Råg växer snabbt och har traditionellt främst använts för bakning av knäckebröd och grovt bröd som görs på fullkornsråg och surdeg.

*beräknat på snittet för grödan och den totala skörden under de senaste fem åren i Sverige.

Oljeväxter

I Sverige odlas oljeväxterna raps, rybs och lin. Raps står för de överlägset största volymerna och odlas till största delen i Götaland och Svealand. Totalsköörden av de närbesläktade grödorna raps och rybs är knappt 340 000 ton* per år, och den totala linsköörden ligger på drygt 3 500 ton.

Trindsäd

Trindsäd, det vill säga ärtor och bönor, har under de senaste åren fått ett rejält uppsving. Marknaden för gröna proteiner växer och det finns ett ökande svenskt intresse av att förädla växtprotein ur baljväxter. Proteingrödor är även av stort intresse för de svenska djurbönderna, som alternativ till olika importerade proteinkällor.

Vall

Vall är Sveriges största gröda och består ofta av en blandning av gräs och klöver. Vallen är en gröda som ger skörd under flera år och skördas normalt två till fyra gånger under växtsäsongen. På så sätt är vallen annorlunda jämfört med till exempel spannmål. En bra vallskörd med rätt innehåll av protein, energi och fiber är direkt avgörande för en hållbar och lönsam mjölk- och köttproduktion. Vall odlas på cirka 44 procent av den totala svenska åkerarealen.

*beräknat på snittet för grödan och den totala skörden under de senaste fem åren i Sverige.

Stärkt svensk livsmedelsproduktion

-nyckeln till beredskap, lönsamhet och ökad export.

I en alltmer osäker omvärld behöver Sverige stärka livsmedelsproduktionen. En ökad svensk produktion, där primärproduktionen spelar central roll, är avgörande för att stärka vår beredskap, trygga livsmedelsförsörjningen och skapa förutsättningar för ökad export av svenska livsmedel.

DET BEHÖVS MER MAT

År 2050 väntas jordens befolkning uppgå till omkring 10 miljarder människor, varav cirka 12 miljoner i Sverige. Ur ett lantbruksperspektiv är det få odlingssäsonger kvar innan vi är där. Under samma tid kommer odlingsförutsättningarna i många delar av världen att förändras dramatiskt. Samtidigt minskar animalieproduktionen i länder som Danmark, Nederländerna och Tyskland till följd av strängare krav på lägre kväve- och koldioxidutsläpp.

Sverige har alla möjligheter att kompensera för den minskande livsmedelsproduktionen i andra länder. Vi har stora obrukade arealer, tillgång till rent vatten, hög djurvälstånd och framförallt många skickliga lantbruksföretag som vill växa.

EXPORT ÄR VÄGEN TILL BÄTTRE LÖNSAMHET OCH STÄRKT BEREDSKAP

Lantmännen arbetar för en kraftigt ökad svensk livsmedelsproduktion, både för inhemsk konsumtion och export. Ökad svensk livsmedelsexport har flera fördelar: förutom att skapa tillväxt och ökad lönsamhet, är det även det mest kostnadseffektiva sättet att stärka svensk beredskapscapacitet. Vid kris eller missväxt kan exportflöden snabbt styras om till inhemsk konsumtion.

Sverige har ett lantbruk och en livsmedelsproduktion som ligger i framkant – utnyttjas det finns alla möjligheter att växa och öka livsmedelsexporten. I Regeringens nyligen uppdaterade livsmedelsstrategi lyfts vikten av både tillväxt och export fram som viktiga områden. Det är nu avgörande att strategin kompletteras med ambitiösa mål och i konkreta åtgärder.

Svenska lantbrukare vill investera för framtiden och tillväxt på sina gårdar, men de behöver få rätt och långsiktiga förutsättningar för att kunna satsa.

Här har vi ett gemensamt ansvar – politiken, näringen och samhället.

Lantmännen arbetar för en kraftigt ökad livsmedelsproduktion, både för inhemsk konsumtion och export. Ökad svensk livsmedelsexport har flera fördelar: förutom att skapa tillväxt och ökad lönsamhet i lantbruket, är det även det mest kostnadseffektiva sättet att stärka svensk beredskapskapacitet. Om en kris skulle uppstå kan exportströmmarna enkelt riktas om till inhemsk konsumtion.

/Magnus Kagevik,
Vd och koncernchef
Lantmännen

Lantmännens skördekommunikation

Lantmännen publicerar sin skördeprognos, en uppskattning av hur stor årets skörd kommer att bli, i början av juli. Prognosens syfte är att ge Lantmännen ett underlag för hur mycket spannmål som kommer att levereras från de svenska lantbrukarna under året. Prognosen innebär även att allmänheten får information om den kommande skörden, en nyhet som brukar vara av stort intresse.

Skördeprognosen baseras på en bedömd avkastning som bygger på väderdata, nederbörd, temperatur samt arealuppgifter för varje län, som lantbrukarna i Sverige skickat in till Jordbruksverket. Även historiska uppgifter, exempelvis avkastning för liknande år, vägs in. Prognosen stäms av med Lantmännens säljare i respektive län och uppdateras med eventuella nya fakta innan den publiceras.

Att på förhand göra en bedömning av skörden är svårt och det är därför viktigt att ha i åtanke att skördeprognosen är just en prognos. Vädret under den resterande delen av sommaren och under skörden påverkar också både den faktiska volymen och kvaliteten. Hur årets skörd blir vet vi säkert först när lantbrukarna har bärgat sin skörd och resultatet har sammanställts.

I slutet av oktober eller då skörden officiellt avslutas gör Lantmännen en skördeutvärdering. En slutgiltig summering av skörden görs av Jordbruksverket i april efterföljande år. Den mest tillförlitliga bilden av både volymer och kvaliteter kan göras först när hela skördeåret är avslutat, det vill säga under sommaren nästa år.

Lantmännen är ett lantbrukskooperativ och norra Europas ledande aktör inom lantbruk, maskin, bioenergi och livsmedel. Företaget ägs av 17 000 svenska lantbrukare, har 12 000 anställda, verksamheter i ett tjugotal länder och omsätter 70 miljarder SEK på årsbasis. Genom forskning, utveckling och verksamhet i hela värdekedjan tar Lantmännen ansvar från jord till bord.